

DECIZIE

09 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Novac

Judecătorii

Oleg Sternioală, Sveatoslav Moldovan

examinînd recursul declarat de către creditorul societatea cu răspundere limitată „Agarista Agricola”,

în pricina civilă la cererea declarată de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni cu privire la rectificarea tabelului creanțelor societății cu răspundere limitată „Ștefland” din 13 ianuarie 2014, în cadrul procedurii simplificate de faliment și de dizolvare a debitorului societatea cu răspundere limitată „Ștefland”,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 24 martie 2014, prin care cererea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La data de 12 noiembrie 2013, SRL „Ștefland” a depus o cerere introductivă privind intentarea procedurii simplificate a falimentului față de sine, invocînd drept temei incapacitatea de plată a datoriilor în sumă de 3 003 764,93 lei.

Prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2013 s-a admis cererea declarată de către debitorul “Ștefland”.

S-a intentat procedura simplificată de faliment și de dizolvare a debitorului SRL “Ștefland”.

S-a desemnat în funcția de lichidator al debitorului SRL “Ștefland” – Casian Sergiu, directorul ÎI “Casian Sergiu”, deținătorul certificatului de perfecționare profesională nr. MD 0102485 din 14 noiembrie 2011.

S-a ridicat dreptul de administrare al debitorului SRL „Ștefland”.

S-au obligat organele de conducere ale SRL „Ștefland” să transmită în termen de cel mult 5 zile lucrătoare lichidatorului Casian Sergiu gestiunea societății pe bază de inventar și de bilanț, să transmită patrimoniul societății, împreună cu registrele, cu actele (inclusiv de constituire, contabile, financiare, corespondența ce ține de activitatea comercială) și cu ștampilele acesteia.

S-a împuternicit lichidatorul Casian Sergiu să exercite toate atribuțiile în vederea administrării și reprezentării societății, valorificării și distribuirii masei

debitoare, precum și alte atribuții prevăzute de lege, în măsura în care sînt necesare pentru terminarea tuturor operațiunilor procedurii falimentului simplificat.

S-au obligat reprezentanții organului afacerilor interne și a altor organe de drept, la cererea scrisă sau verbală a lichidatorului Casian Sergiu să asigure ordinea publică și să participe la exercitarea atribuțiilor acestuia.

S-au notificat creditorii, că termenul-limită de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor la Curtea de Apel Bălți, în vederea întocmirii tabelului definitiv, constituie 45 de zile calendaristice din data pronunțării hotărîrii și expiră pe data de 30 decembrie 2013.

S-a stabilit termen de 15 zile calendaristice pentru verificarea creanțelor de către lichidator, de întocmire și de prezentare Curții de Apel Bălți a tabelului definitiv, care începe să curgă din data de 30 noiembrie 2013.

S-a obligat lichidatorul să efectueze notificările prevăzute la art. 35 alin. (2) și (4) din Legea insolvenței și să prezinte instanței bilanțul de lichidare care să reflecte valoarea activelor sau actul de carență a acestora, inclusiv creanțele confirmate și datoriile care se află pe rol în instanța de judecată, pentru ședința care se va desfășura pe data de 13 ianuarie 2014 ora 10.30 bir.1 în incinta Curții de Apel Bălți, pe adresa str. Ștefan cel Mare, 54, mun. Bălți.

S-au notificat creditorii cu creanțe garantate și cei ce dețin un drept de separare bunurilor să precizeze neîntîrziat bunurile din masa deitoare în privința căror dețin un drept prioritar, precum și temeiurile apariției acestui drept și să prezinte Curții de Ape Bălți aceste dovezi.

S-a obligat lichidatorul Casian Sergiu să execute silit prezenta hotărîre, în partea preluării bunurilor din masa deitoare, care se află la debitor sau la terți, cu evacuare forțată a persoanelor care le dețin în posesie sub orice formă, în modul prevăzut de art. 107 din Legea insolvenței.

La data de 12 martie 2014, Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni a înaintat în instanța de insolvență a Curții de Apel Bălți cerere privind rectificarea tabelului creanțelor SRL „Ștefland” din 13 ianuarie 2014.

În motivarea cererii, solicitantul a indicat că de către lichidatorul SRL „Ștefland”, în tabelul creanțelor SRL „Ștefland” la situația din 13 ianuarie 2014 sunt incluși în calitate de creditori de rangul III cu suma de 135 117,61 lei – Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni și Casa Națională de Asigurări Sociale cu suma de 89 984,52 lei.

Cu tabelul respectiv nu este de acord, deoarece la momentul cînd a făcut cunoștință cu acesta la adunarea creditorilor din 05 martie 2014 a fost depistat faptul că Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni și Casa Națională de Asigurări Sociale nu au fost introduși în tabelul de creanțe în calitate de creditori garantați cu suma de 209 000 lei plăți de bază, și anume: Bugetul Asigurărilor Sociale - 89 984,52 lei și Bugetul Public Național - 119 016,0 lei.

Prin Hotărîrea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni din 07 iunie 2013 au fost sechestrare bunurile SRL „Ștefland” și anume: Grîu - roadă anulului 2013 - în valoare de 25 000 lei, Floarea-Soarelui - în valoare de 84 000 lei, Porumb - în valoare de 125 000 lei, ce constituie în total 234 000 lei, dintre care

griul în cantitate în valoare de 25 000 lei a fost executată hotărîrea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni, care au fost transferați la stingerea obligațiilor fiscale ale SRL „Ștefland”.

În legătură cu faptul că Inspectoratele Fiscale teritoriale administrează bugetele de asigurări sociale în teritoriu atît prin acumularea plăților cît și prin urmărirea plăților restante, Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni a solicitat de a ratifica tabelul creanțelor SRL „Ștefland” din 13 ianuarie 2014, cu modificarea rangului de validare și anume ca creditori garantați, Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni cu creanța de 119 016 lei și Casa Națională Asigurări Sociale cu creanța de 89 984,52 lei, iar ca creditor de rangul III – Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni cu creanța de 16 102 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 martie 2014 a fost admisă cererea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni.

S-a dispus rectificarea tabelului creanțelor a SRL „Ștefland” din 13 ianuarie 2014, cu modificarea rangului de validare și anume ca creditori garantați, Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni cu creanța de 119 016 lei și Casa Națională de Asigurări Sociale cu creanța de 89984,52 lei, iar ca creditor de rangul III, Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni cu creanța de 16 102 lei.

În dezacord cu încheierea sus-indicată, recurenta SRL „Agarista Agricola”, la data de 10 aprilie 2014 a depus recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii Curții de Apel Bălți din 24 martie 2014, cu dispunerea includerii în tabelul de creanțe a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni și a Casei Naționale de Asigurări Sociale, în calitate de creditori de rangul III.

În motivarea amplă a recursului, recurenta SRL „Agarista Agricola”, a indicat în esență că încheierea instanței de insolabilitate este neîntemeiată, pasibilă de a fi casată, pe motivul aplicării eronate a normelor de drept material.

În acest context a menționat că instanța de insolabilitate nu a ținut cont de faptul că la materialele dosarului nu există probe care ar confirma faptul că Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni și Casa Națională de Asigurări Sociale ar fi înregistrat vreun gaj legal, care le-ar oferi dreptul de a trece în tabelul de creanță în calitate de creditori garantați. Or, hotărîrea de aplicare a sechestrului invocată de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni nu oferă dreptul obținerii calității de creditor garantat.

În continuare, a invocat că trecerea în tabelul de creanță în calitate de creditor garantat s-a făcut fără a ține cont că asupra aceleiași mase debitoare există și alți creditori garantați în baza unui gaj convențional înregistrat în Registrul bunurilor imobile, în temeiul Legii nr. 449 din 30 iulie 2001 cu privire la gaj.

Consideră că, recurentei SRL „Agarista Agricola” i-au fost încălcate drepturile creditorului garantat de a-și satisface prioritar creanța garantată prin producția agricolă din anul 2013.

Conform art. 8 alin. (1) și art. 144 alin. (9) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărîrile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolvabilitate soluționează contestația prin încheiere care poate fi contestată cu recurs.

Prin prisma normelor citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen. Or, la materialele pricinii nu există dovada recepționării de către recurentă a copiei încheierii instanței de fond.

Conform art. 8 alin. (3) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, recursul împotriva încheierilor instanței de insolvabilitate se judecă în termen de 60 de zile de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs, în modul prevăzut de Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din materialele cauzei rezultă că Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni a înaintat o cerere, prin care a solicitat rectificarea tabelului creanțelor SRL „Ștefland” din 13 ianuarie 2014, cu modificarea rangului de validare și anume includerea ca creditori garantați – Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni cu creanța de 119 016 lei și Casa Națională de Asigurări Sociale cu creanța de 89 984,52 lei, iar ca creditor de rangul III – Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni cu creanța de 16 102 lei.

Prin încheierea instanței de insolvabilitate din 24 martie 2014 a fost admisă cererea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni.

Pentru a pronunța încheierea, instanța de insolvabilitate a reținut că Inspectoratele Fiscale de Stat teritoriale administrează bugetele de asigurări sociale în teritoriu atât prin acumularea plăților cât și prin urmărirea plăților restante la bugetele de asigurări sociale. Prin urmare, prima instanță a concluzionat în favoarea rectificării tabelului creanțelor din 13 ianuarie 2014, cu modificarea rangului de validare și anume ca creditori garantați Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni cu creanța de 119 016 lei și Casa Națională de Asigurări Sociale cu creanța de 89 984,52 lei, iar ca creditor de rangul III – Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni cu creanța de 16 102 lei.

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii, coroborat normelor de drept material și procedural aplicabile raportului juridic litigios, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiat recursul declarat de către SRL „Agarista Agricola”, încheierea Curții de Apel Bălți din 24 martie 2014 pasibilă de a fi casată parțial, cu pronunțarea în partea respectivă a unei noi hotărâri din considerentele ce urmează.

Astfel, analizând circumstanțele faptice ale cauzei și actele anexate la materialele dosarului, instanța de recurs reține că conform tabelului creanțelor

SRL „Ștefland” din 13 ianuarie 2014 au fost incluși în calitate de creditori de rangul III cu suma de 135 117,61 lei - Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni și Casa Națională de Asigurări Sociale cu suma de 89 984,52 lei, (f.d. 6).

Conform art. 144 alin. (2) din Legea insolvenței, contestațiile se depun în scris la instanța de judecată care examinează cazul de insolvență cu cel puțin 3 zile înainte de data ședinței fixate pentru examinarea valabilității creanțelor incluse în tabelul definitiv. Contestațiile înaintate după termenul prevăzut se declară tardive și se restituie fără a fi examinate.

În speță se atestă incontestabil că Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni a înregistrat contestația în instanța de judecată la data de 12 martie 2014, respectiv cu mult ulterior ședinței de validare a creanțelor, care a avut loc la data de 13 ianuarie 2014.

Conform art. 144 alin (8) din Legea insolvenței, după expirarea termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la alin.(2) și până la încetarea procesului, orice parte interesată poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul creanțelor în cazul descoperirii unui fals sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărâtoare necunoscute până atunci.

În interpretarea corectă a normei enunțate este de înțeles că o contestație în sensul dezacordului cu trecerea unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul creanțelor poate fi depusă după expirarea termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la alin.(2) și până la încetarea procesului, doar în cazul dacă a fost descoperit un fals sau o eroare esențială, care au determinat admiterea creanței, aspecte care trebuie a fi probate prin probe veridice și pertinente.

Este de menționat că în temeiul Hotărârii Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni, a actului de sechestru, precum și a listei bunurilor sechestrate din 07 iunie 2013, s-a dispus sechestrarea bunurilor SRL „Ștefland”, și anume: grâu (roada anului 2013) în valoare de 25000 lei, floarea soarelui (roada anului 2013) în valoare de 84000 lei, porumb (roada anului 2013) în valoare de 125000 lei, (f.d.10-13).

Iar, din explicațiile Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni reiese cu certitudine că hotărârea Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni din 07 iunie 2013 a fost executată parțial, în partea grâului în valoare de 25 000 lei, obligația dată a SRL „Ștefland”, fiind stinsă, (f.d.8-9).

În dependență de prioritatea ce o au la satisfacerea creanțelor, creditorii se împart în creditori garantați, creditori chirografari și creditorii ale căror creanțe au apărut în legătură cu intentarea procesului de insolvență (creditorii masei).

Gajul este un drept real constituit în favoarea creditorului asupra unui bun (drept) al altuia pentru garantarea unei creanțe, care îl îndreptățește pe creditor la satisfacerea creanței sale în mod prioritar față de ceilalți creditori din produsul bunului (dreptului) gajat. În scopul satisfacerii creanței din produsul bunului gajat, dreptul de gaj conferă creditorului gajist dreptul de a urmări bunul gajat, de a-l lua în posesie, de a-l vinde el însuși sau sub controlul instanței judecătorești. În cadrul procesului de insolvență, dreptul de gaj conferă creditorului dreptul

de a fi satisfăcut cu prioritate față de alți creditori din contul bunului gajat care face parte din masa debitoare.

Conform prevederilor art. 32 alin. (1) și (2) din Legea nr. 449 din 30 iulie 2011 cu privire la gaj, gajul legal poate naște doar din: creanțele statului pentru sumele datorate conform legislației fiscale și vamale; creanțele rezultate dintr-o hotărâre judecătorească.

Gajul legal poate greva bunuri mobile și imobile.

În conformitate cu art. 33 din aceeași Lege, în cazul creanțelor statului care iau naștere în temeiul legislației fiscale și vamale, gajul legal se constituie doar dacă este înregistrat conform art. 7. Cererea de înregistrare reprezintă un aviz în care se indică bunurile pe care creditorul intenționează să le valorifice, temeiul creanței și mărimea ei. Creditorul gajist are obligația să aducă la cunoștință debitorului gajist avizul înregistrat.

În baza dispozițiilor art. 6 alin. (1) și art. 7 lit. e) din Legea cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001, gajul apare doar în condițiile și în formele stabilite de prezenta lege.

Gajul fără depozitare trebuie să fie înregistrat în: Registrul gajului bunurilor mobile – în cazul gajului altor bunuri mobile.

Iar, în temeiul art. 50 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorii cu drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sînt îndreptățiți la satisfacerea prioritară a capitalului împrumutat, a dobînzii și a cheltuielilor aferente din contul bunului gajat.

Prevederea alin. (1) se aplică și: creditorului care deține un bun sau un titlu în asigurarea dreptului său; creditorului care are un drept de retenție; creanțelor persoanelor fizice, născute din contracte de investire în construcția de locuințe.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrative al Curții Supreme de Justiție remarcă că dacă statul, în persoana organelor fiscale, a instituit un gaj legal pentru sumele datorate conform legislației fiscale, cu înregistrarea acestuia în Registrul respectiv, organele fiscale se atribuie la categoria de creditori garantați și doar în privința bunurilor pentru care a fost instituit gajul legal.

Avînd în vedere circumstanțele esențiale ale pricinii enunțate în raport cu normele legale sus-indicate, instanța de recurs consideră justă concluzia instanței de fond privind temeinicia contestației intimatului Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni cu privire la sumele creanțelor acesteia din urmă și a Casei Naționale de Asigurări Sociale în mărime de 119 016 lei, de 16 102 lei, și respectiv de 89 984,52 lei.

Totodată, instanța de recurs remarcă în favoarea netemeinicii soluției primei instanțe cu privire la rectificarea tabelului creanțelor a SRL „Ștefland” din 13 ianuarie 2014, cu stabilirea în calitate de creditori garantați - Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni cu creanța de 119 016 lei și Casa Națională de Asigurări Sociale cu creanța de 89984,52 lei, iar ca creditor de rangul III, Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni cu creanța de 16 102 lei.

Or, din materialele pricinii nu rezultă faptul că Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni a înregistrat gajul legal asupra bunurilor proprietate a

debitorului SRL „Ștefland”, care au fost sechestrate, așa după cum prevăd normele de la art. 50 din Legea insolvenței și art. 7 din Legea cu privire la gaj.

Mai mult decât atât, după cum a fost stabilit din actele cauzei, la momentul aplicării sechestrului de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni asupra bunurilor intinate SRL „Ștefland”, aceasta din urmă se afla în procedura simplificată de faliment, fiind derulată procedura de valorificare a masei debitoare.

Or, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) lit. d) din legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, din momentul intentării procedurii de insolvență: sechestrarea patrimoniului debitorului, alte măsuri de asigurare sau de limitare a debitorului, administratorului insolvenței/lichidatorului în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare aplicate de alte instanțe de judecată sau de organele abilitate în acest sens se anulează de drept și se aplică în exclusivitate numai de către instanța de judecată care a intentat procedura de insolvență.

Iar, potrivit art. 80 din aceeași Lege, dacă un creditor chirografar a înregistrat în ultimele 4 luni de pînă la intentarea procedurii de insolvență un gaj legal față de bunurile debitorului declarat insolvent în temeiul Legii nr. 449-XV din 30 iulie 2001 cu privire la gaj, înregistrarea trebuie anulată în baza cererii administratorului/lichidatorului sau a oricărui creditor.

Considerentele menționate determină Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție de a admite recursul declarat de către SRL „Agarista Agricola”, cu casarea parțială a încheierii Curții de Apel Bălți din 24 martie 2014, în partea rectificării tabelului creanțelor SRL „Ștefland” din 13 ianuarie 2014 privind stabilirea în calitate de creditori garanți - Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni cu creanța de 119 016 lei și Casa Națională de Asigurări Sociale cu creanța de 89 984,52 lei, iar ca creditor de rangul III, Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni cu creanța de 16 102 lei, cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri sub formă de încheiere privind respingerea contestației Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni privind rectificarea tabelului creanțelor ce ține de modificarea rangului creditorilor, ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către creditorul societatea cu răspundere limitată „Agarista Agricola”.

Încheierea Curții de Apel Bălți din 24 decembrie 2013, adoptată în pricina civilă la cererea declarată de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ungheni cu privire la rectificarea tabelului creanțelor societății cu răspundere limitată „Ștefland” din 13 ianuarie 2014, în cadrul procedurii simplificate de faliment și de dizolvare a debitorului societatea cu răspundere limitată „Ștefland”, se casează parțial în partea rectificării tabelului creanțelor SRL „Ștefland” din 13 ianuarie 2014 privind stabilirea în calitate de creditori garanți - Inspectoratul Fiscal de

Stat Ungheni cu creanța de 119 016 lei și Casa Națională de Asigurări Sociale cu creanța de 89 984,52 lei, iar ca creditor de rangul III, Inspectoratul Fiscal de Stat Ungheni cu creanța de 16 102 lei, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri sub formă de încheiere, prin care:

Se respinge contestația Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Ungheni privind rectificarea tabelului creanțelor ce ține de modificarea rangului creditorilor, ca neîntemeiată.

În rest, încheierea Curții de Apel Bălți din 24 decembrie 2013 se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Novac

Oleg Sternioală

Sveatoslav Moldovan